

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

REZOLIUCIJA DĖL RUSIJOS FEDERACIJOS GINKLUOTŲJŲ PAJĖGŲ VYKDOMŲ SEKSUALINIŲ NUSIKALTIMŲ UKRAINOJE PASMERKIMO, ATSAKINGŲ ASMENŲ PATRAUKIMO BAUDŽIAMOJON ATSAKOMYBĖN IR PAGALBOS NUKENTĖJUSIESIEMS

2022 m. lapkričio 8 d. Nr. XIV-1502
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. vasario 24 d. rezoliucijos Nr. XIV-930 „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“, 2022 m. kovo 17 d. rezoliucijos Nr. XIV-941 „Dėl aktyvių priemonių Ukrainos civilių gyventojų ir kritinės infrastruktūros saugumui užtikrinti“, 2022 m. balandžio 12 d. rezoliucijos Nr. XIV-1010 „Dėl Rusijos Federacijos vykdomos agresijos ir karo nusikaltimų Ukrainoje pasmerkimo“ ir 2022 m. gegužės 10 d. rezoliucijos Nr. XIV-1070 „Dėl Rusijos Federacijos veiksmų Ukrainoje pripažinimo genocidu ir Specialiojo Tarptautinio Baudžiamojo Tribunolo įsteigimo Rusijos agresijos nusikaltimui ištirti“ nuostatomis;

matydamas aiškius įrodymus, kad prezidento Vladimiro Putino vadovaujamos Rusijos Federacijos ginkluotosios pajėgos sistemingai naudoja seksualinį smurtą prieš Ukrainos moteris, vyrus ir vaikus;

primindamas, kad seksualinis smurtas karo metu yra nusikalstama veika, kvalifikuojama kaip nusikaltimai žmoniškumui ir karo nusikaltimai pagal Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statuto nuostatas;

atsižvelgdamas į tai, kad Lietuvos Respublika buvo pirmoji iš Tarptautinio baudžiamojo teismo Romos statutą ratifikavusių valstybių, kuri kreipėsi į Tarptautinio baudžiamojo teismo prokurorą dėl būtinybės ištirti Rusijos Federacijos vykdomus tarptautinius nusikaltimus Ukrainoje;

akcentuodamas, kad Lietuvos Respublika, atstovaujama Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, dalyvauja ir atlieka kitus procesinius veiksmus Tarptautinio Teisingumo Teismo byloje *Ukraina prieš Rusiją*;

pažymėdamas, kad Lietuvos Respublika trečiosios šalies teisėmis dalyvauja Europos Žmogaus Teisių Teismo nagrinėjamoje byloje dėl Rusijos Federacijos kariniais veiksmais daromų šiurkščių ir sisteminių Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, kuria siekiama apginti nukentėjusių žmonių teises bei užtikrinti žalos atlyginimą šiems asmenims, nuostatų pažeidimų;

atkreipdamas dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos generalinė prokuratūra, naudodamasi universaliosios jurisdikcijos principu, vykdo ikiteisminį tyrimą dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos veiksmų Ukrainoje, nes Lietuvos Respublikos baudžiamasis kodeksas numato atsakomybę už tarptautinės teisės draudžiamą elgesį su žmonėmis, įskaitant ir atsakomybę už išžaginimą, seksualinį prievartavimą, įtraukimą į seksualinę vergovę, vertimą užsiimti prostitucija bei priverstinį apvaisinimą ar sterilizavimą, kai dideliu mastu ar sistemingai vykdoma valstybės politika užpildinėti civilius;

primindamas, kad Lietuvos iniciatyva Eurojusto formatu sudaryta Jungtinė tyrimo grupė karo nusikaltimams ir nusikaltimams žmoniškumui tirti, bendradarbiaujanti su Tarptautinio baudžiamojo teismo prokuratūra,

griežtai smerkia Rusijos Federacijos tęsiamą karinę agresiją, sistemingai ir dideliu mastu, remiant Rusijos Federacijos politiką, panaudotą ir toliau naudojamą seksualinį smurtą bei kitus prieš Ukrainos žmones vykdomus karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui;

visokeriopai palaiko Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiksmus inicijuojant ir dalyvaujant teisiniuose procesuose dėl Rusijos Federacijos ginkluotojų pajėgų vykdomų tarptautinių nusikaltimų, tarp jų ir nusikaltimų, susijusių su seksualiniu smurtu prieš ukrainiečius;

pasisako už tolesnes aktyvias Lietuvos Respublikos institucijų pastangas siekiant teisingumo įvykdymo visiems atsakingiems asmenims, įskaitant ir Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos vadovus, už jų vaidmenį organizuojant ir vykdant karo nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui, taip pat agresijos nusikaltimą;

kviečia kitas valstybes pasinaudoti universaliosios jurisdikcijos principu ir pradėti ikiteisminius tyrimus dėl Rusijos Federacijos ginkluotosioms pajėgoms priklausančių asmenų Ukrainos teritorijoje įvykdytų ir tebevykdomų karo nusikaltimų ir nusikaltimų žmoniškumui, tarp jų ir nusikaltimų, susijusių su sisteminiu seksualiniu smurtu;

ragina Europos Sąjungos valstybes nares ir kitus tarptautinius partnerius prisijungti prie Baltijos šalių iniciatyvos steigti Specialųjį Tarptautinį Baudžiamąjį Tribunolą, siekiant dėl agresijos nusikaltimų Ukrainoje patraukti atsakomybėn Rusijos Federacijos politinius ir karinius vadovus;

ragina kitas valstybes taip pat įsitraukti į kitus tarptautinius teisinius procesus dėl Rusijos Federacijos ir Baltarusijos Respublikos bei jų valstybės pareigūnų, ginkluotųjų pajėgų narių

atsakomybės už įvykdytus ir tebevykdomus tarptautinius nusikaltimus ir prisidėti prie teisingumo užtikrinimo Ukrainos žmonėms;

kreipiasi į Europos Tarybos žmogaus teisių komisarą, Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos Demokratinų institucijų ir žmogaus teisių biurą ir Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybą ragindamas imtis visų pagal jų kompetenciją įmanomų veiksmų, siekiant ištirti Rusijos Federacijos vykdomus seksualinius ir kitus nusikaltimus bei padėti nuo šių nusikaltimų nukentėjusiems asmenims;

ragina Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių vyriausybes inicijuoti visus reikiamus veiksmus, kad jų valstybių teritorijoje esančioms Rusijos Federacijos ginkluotųjų pajėgų įvykdytų seksualinių nusikaltimų aukoms būtų suteikta visa reikiama medicininė ir psichologinė pagalba;

reiškia palaikymą visiems ukrainiečiams, prieš kuriuos Rusijos Federacijos ginkluotosios pajėgos panaudojo seksualinį smurtą ar bet kuriuo kitu būdu pažeidė jų tarptautinės teisės saugomas žmogaus teises.

Seimo Pirmininkė

Viktorija Čmilytė-Nielsen